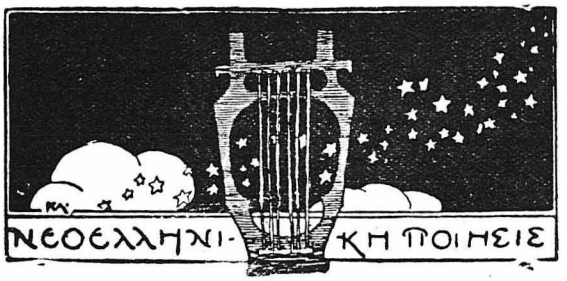

ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ

Ὄνειρο ἀπίστευτο ἡ λιόχαρη μέρα. Κ' ἐγὼ κι' ἡ Ἀντούλα
Ἀγοι παλιοὶ σύντροφοί μου καὶ κάποιες κοπέλες μαζί,
Μπήκαμε μέσα σὲ μιὰ γαλανή, μεθυσμένη βαρκοῦλα,
Μπήκαμε μέσα καὶ πᾶμε μακρυὰ στῆς Χαρᾶς τὸ νησί.

Οὔτ' ἕνα σύννεφο κι' οὔτ' ἕνας μαῦρος καπνὸς στὸν ἀέρα.
Πλάϊ μας στήθη ἐρωτιάρικα κι' ἄοπροι, χρυσάτοι λαιμοί,
Φῶς στὰ μαλλιὰ τὰ ξανθά, φῶς στὸ πέλαγο, φῶς πέρα ὡς πέρα
Μὰ ποιὸς ἐπῆγε ποτὲ τὸν μακρυὰ στῆς Χαρᾶς τὸ νησί.

Ὦ! τί μὲ νοιάζει κι' ἂν πᾶμε ὡς ἐκεῖ; Τί μὲ νοιάζει; Γελάει
Ὅλ' ἡ γλυκειὰ συντροφιά μου, γελᾶ ἡ θλιμμένη ζωή,
Στ' ἄπειρο μέσα κυλᾶμε κι' ἡ Ἀντούλα τρελλὰ τραγουδάει
Ὅπου καὶ νᾶνε μακρυὰ θὰ φανῇ τῆς Χαρᾶς τὸ νησί...

Λάμπρος Πορφύρας

ΕΑΡΙΝΗ ΒΡΑΔΥΑ

Στὰ περιβόλια ἀπλώθηκε γαλήνιο τὸ βράδυ
οἱ ἐργάτες μὲ τὰ ζῶα τους γυρίσανε στὴ χώρα,
σταμάτησαν νὰ τρίζουνε τὰ ξύλινα πηγάδια,
κάθε ζωὴ ἀποκάρωσε κι' εἶνε ἡ ὥρα τώρα
ποὺ ἀνάβουνε τὰ φῶτα τους, μακρυά, κάποια σπιτάκια,
ποὺ μιὰ κραυγὴ φτωχοῦ ξεσκίζει τὸ σκοτάδι.

κι' ὅπου θροῦν ἀνήσυχα οἱ ὀργυιὲς πλατάνες
στῆς αὔρας τῆς ἑσπερινῆς τ' ἀργὸ καὶ κρύο χάδι.
Εἶνε ἡ ὥρα ἀράμεσα ποὺ στ' ἄνθια τὰ κλεισμένα
οἱ πεταλοῦδες — ὅπου ζοῦν μὲ φῶς — θενὰ πεθαίνουν,
ποὺ τὸν γαλήνιο οὐρανὸ ἄστρα λαμπρὰ διαβαίνουν
καὶ ποὺ ἡ ψυχή μου σοβαρὴ στέκεται σὰ ν' ἀκούῃ
τὶς μέρες μου στὸ παρελθὸν νὰ πέφτουν μία — μία

ἀργά, βαριά, — σὰν ὥριμοι καρποὶ στὴν ἡσυχία.

Κώστας Οὐράνης

ΑΓΕΡΙ

Ἄχ, τί γλυκὰ ποὺ φύσαγε τἀγέρι
δὲ φυσησε ξανὰ τόσο γλυκὰ
Καὶ πειὰ τέτοια δροσιὰ δὲ μοῦχει φέρει
καὶ μύρα τόσο αἰθέρια ἡδονικά.

Μὲ τὶ ἀλαφρὸ ἀνάπνεα στῆθος τότε;
πῶς τὄνοιωθα δροσᾶτο ὡς στὴν ψυχή...
Πῶς ἡ πνοὲς τῆς ἀνοιξης ἡ πρῶτες
μοῦ ἀνάσταιναν τὴ γύρω μου ἐξοχή,

κι' ἐντός μου θεῖο μηνύσαν καλοκαῖρι
καὶ μοῦ χαϊδεύαν ἄνθημα γαλανά.
Ἄχ, τί γλυκὸ ποὺ φύσαγε τἀγέρι
τόσο γλυκὸ δὲ φύσησε ξανά.

Ὁλόγυρά μου τί ὀμορφιά, τί τρέλλα!
Βασίλειό μου ὅλη ἡ φύση μαγικὸ
Καὶ μιὰ γαλάζια μοῦφτανε κορδέλα
στεφάνι στὰ μαλλιὰ βασιλικό.

Τί διάφανος, τί φωτερὸς ὁ ἀγέρας
Κι' ἂν κάποτε θλιμένη συννεφιὰ
μὰ τῆς ψυχῆς μου ὁ μυστικὸς αἰθέρας
τὴ γαλανή του φύλαγε ὀμορφιά.

Μαρία Ζάμπα

φαλο ναύτη του, εἶπε :

— Θὰ σὲ πάω, βρέ, στὴν Ὕδρα καὶ θὰ σὲ ρίξω ἀπὸ τὴν Κιάφα σὰν τὸν Καραντάνη !..

***

Ὕστερ' ἀπὸ τὸ δρᾶμα τοῦτο, βγῆκαν διάφορα τραγούδια. Ἕνα ἀρχίζει ἔτσι :

Τὸ μάθατε τί γένηκε στῆς Κιάφας τ' ἀκροτόπι ;
Τοῦ Καραντάνη τὸ παιδί, τὸ Καραντανοπαίδι
Τῶρριξε ἡ Καραντάναινα, ἐκείνη ἡ ἀντρογυναῖκα
Στὸ καλντιρίμι ἀπ' τὸν ὀντᾶ, καὶ μνέσκ' ἀκόμη τὸ αἷμα
Στὰ πετρολίθαρα τῆς γῆς, ποὺ χύθη σὰν ποτάμι
Καὶ τῶμαθεν ἡ γειτονιὰ κι' ἡ παραπέρα ροῦγα
Καὶ τῶδαν ἄντρες καὶ παιδιά, γυναῖκες καὶ κορίτσια.

ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

Ο ΚΕΡΑΥΝΟΣ Κ' ΟΙ ΙΔΙΟΤΡΟΠΙΕΣ ΤΟΥ

Ποὺ πέφτει κατὰ προτίμηση ὁ κεραυνός. Τὰ σχήματα τοῦ κεραυνοῦ. Οἱ ὑψηλοὶ νεένυμφοι κι' ὁ κεραυνός. Μέσα στὰ φουστάνια τῆς βοσκοπούλας. Ἡ θεία δύναμις. Ὁ κεραυνὲς ποὺ ξεγυμνώνει καὶ δὲ σκοτώνει. Ὁ γιατρὲς... κεραυνός !

Ἂν λάβῃ κανεὶς ὑπ' ὄψιν του ὅτι τὰ περισσότερα δυστυχήματα τὰ προερχόμενα ἀπὸ τὸν κεραυνὸ συμβαίνουν στὴν ἐξοχή, θὰ βγάλῃ κατ' ἀνάγκην τὸ ἑξῆς συμπέρασμα : Ὁ κεραυνὸς χτυπάει κατὰ προτίμηση ὅσους ἐργάζονται στὰ χωράφια. Οἱ περισσότεροι ἀπ' αὐτοὺς τοὺς δυστυχεῖς κατὰ τὴν ὥρα τῆς μπόρας ζητοῦν καταφύγιο κάτω ἀπὸ ψηλὰ δέντρα ἢ ἐξακολουθοῦν νὰ ἐργάζονται, κρατῶντας στὰ χέρια σιδερένια ἀντικείμενα : ἀλέτρια, δρεπάνια, τσαπιὰ κλπ. Εἶνε δὲ γνωστὸ ὅτι τὰ δέντρα καὶ τὸ σίδερο τραβοῦν τὸ κεραυνό.

Ὁ κεραυνὸς ἐπίσης πέφτει πολὺ συχνὰ καὶ στὶς ἐκκλησίες· γι' αὐτὸ οἱ πιστοὶ ποὺ καταφεύγουν σ' αὐτὲς κατὰ τὶς κακοκαιρίες δὲ βρίσκονται διόλου ἐν ἀσφαλείᾳ.

Σὲ κάμποσα μέρη ὑπάρχει συνήθεια νὰ χτυποῦν δυνατὰ τὶς καμπάνες, ὅταν ἔρχεται ἡ μπόρα, γιὰ νὰ τὴ διώξουν. «Ὅποιος κρατεῖ τὸ σκοινὶ τῆς καμπάνας καὶ τὴ χτυπάει τὴν ὥρα ποὺ ἡ μπόρα ξεσπάει κεραυνοβολεῖται σχεδὸν ἀφεύκτως» βεβαιώνει ὁ μέγας Φλαμμαριὼν καὶ τὸ κῦρος τοῦ σοφοῦ αὐτοῦ ἐπιστήμονος δὲν μᾶς ἐπιτρέπει νὰ ἔχουμε λαμπὶν ἀμφιβολία γιὰ τὴ γνώμη του.

Ὁ κεραυνὸς συνηθίζει νὰ παίρνει χίλια διάφορα σχήματα κι' ἔχει ἀμέτρητες ἰδιοτροπίες στὴν ἐμφάνισή του.

Πολλὲς φορὲς παίρνει σχῆμα σφαιρικό, μπαίνει στὸ ἐσωτερικὸ ἑνὸς σπιτιοῦ σκορπίζοντας τὸν τρόμο στοὺς δυστυχισμένους ἐνοίκους του καὶ παιρνῶντας ἀπὸ καμμιὰ μικρὴ χαραμάδα βγαίνει πάλι ἔξω στὸν ἀέρα, ὅπου καὶ ξεσπᾷ. Ὁ Ντὺ Μπελλὼ διηγεῖται στὰ ἀπομνημονεύματά του ὅτι κατὰ τὴν πρώτη νύχτα τῶν γάμων τῆς Ἀρτέμιδος, νόθου κόρης τοῦ Ἑρρίκου II τῆς Γαλλίας ὁ κεραυνὸς μπῆκε ἀπὸ τὸ παράθυρο, «πέρασε ἀπ' ὅλες τὶς γωνίες τοῦ δωματίου, ἔφτασε στὸ κρεββάτι τῶν νεονύμφων κι' ἔκαψε τ' ἀσπρόρουχα μαζὶ μὲ τὸ νυχτικὸ τῆς βασιλοπούλας. Οἱ δυὸ νεόνυμφοι ποὺ βρισκόντουσαν στὸ κρεββάτι δὲν ἔπαθαν τίποτε». Φαντάζεσθε ὅμως τὸ φόβο τους.

Ὁ ἡγούμενος Σπαλλαζάνι διηγεῖται ὅτι «στὶς 29 Αὐγούστου 1791 μιὰ χωριατοπούλα ἔβοσκε τὸ κοπάδι της σ' ἕνα λειβάδι τὴν ὥρα ποὺ ξέσπασε ἡ μπόρα, ὅταν ἔξαφνα εἶδε μπρός της μιὰ φωτεινὴ σφαῖρα ἀρκετὰ μεγάλη. Ὁ μικρὸς αὐτὸς σφαιροειδὴς κεραυνὸς γλιστρώντας στὴ γῆ ἔφτασεν ὡς τὰ γυμνὰ πόδια της, τὰ χάϊδεψε, χώθηκε κάτω ἀπ' τὰ ροῦχα της, βγῆκε ἀπὸ τὴν ἄκρη τοῦ κορσέ της ἰματηρώντας πάντα τὸ σφαιρικό του σχῆμα καὶ ἔσπασε στὸν ἀέρα μὲ μεγάλο κρότο. Τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ κεραυνὸς ἀνέβαινε μέσα ἀπ' τὰ ροῦχα της, τὰ φουστάνια της φούσκωσαν σὰν ἀνοιγμένη ὀμπρέλλα κι' ἡ κόρη ἔπεσε μπρούμητα. Δυὸ διοβάτες ποὺ περνοῦσαν ἐκεῖ κατὰ τύχη ἔτρεξαν ἀμέσως νὰ τὴ σηκώσουν, ἀλλὰ μὲ μεγάλη τους ἀπορία εἶδαν ὅτι ἡ βοσκοπούλα δὲν εἶχε πάθει τίποτε».

Ἕνας ἄλλος κεραυνὸς ποὺ ἔπεσε στὰ 1852 κατετάραξε πολὺ τοὺς Γάλλους καὶ ἐθεωρήθη σημεῖο προερχόμενο ἀπὸ τὸ Θεό. Μιὰ μέρα στὴν ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Μαρτίνου ἐνῶ γινόταν ἡ λειτουργία μιὰ φωτεινὴ σφαῖρα φάνηκε ἔξαφνα πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι τοῦ ἐπισκόπου, στάθηκεν ἐκεῖ λίγες στιγμὲς κι' ἀνέβηκε ἔπειτα πάλι πρὸς τὸν οὐρανὸ «πρὸς μεγάλην ἔκπληξιν τῶν πιστῶν». Ἐπρόκειτο περὶ κεραυνοῦ. Αὐτὴ ἡ σκηνὴ παριστάνεται στὸν πίνακα τοῦ ζωγράφου Εὐσταθίου Λεζνέρ, τὸν ἐπιγραφόμενο «Ἡ λειτουργία τοῦ Ἁγίου Μαρτίνου», ποὺ τώρα βρίσκεται στὸ μουσεῖο τοῦ Λούβρου.

Μία ἀπὸ τὶς περιεργότερες ἰδιοτροπίες τοῦ κεραυνοῦ εἶναι νὰ ξεγυμνώνῃ τὰ ὑθύματά του. Ὁ Μοράντ διηγεῖται ὅτι ἕνας κεραυνὸς κάποτε ξέσχισε τὰ ροῦχα καὶ τὶς κάλτσες μιᾶς γυναίκας καὶ τὰ πέταξε πέντε βήματα μακριά της ἔτσι ποὺ γυμνὴ καθώς ἦταν ἀναγκάστηκε νὰ ρίξει πάνω της ἕνα σεντόνι καὶ νὰ τρέξῃ στὸ γειτονικὸ χωριὸ ὥσπου νὰ βρῇ ροῦχα».

Στὰ 1898 ἐπίσης δυὸ κορίτσια ξεγυμνώθηκαν τελείως ἀπὸ ἕναν κεραυνὸ ποὺ δὲν τὶς ἐπείραξε καθόλου.

Ποτὲ δὲν θὰ τελειώναμε ἂν θέλαμε ν' ἀναφέρουμε ὅλες τὶς ἰδιοτροπίες τοῦ κεραυνοῦ : Κάποιον τὸν ἔσχισε στὰ δυὸ σὰ νὰ τὸν ἔκοψε μὲ τσεκούρι, ἑνὸς καβαλλάρη ἄρπαξε τὸ καμουτσίκι ἀπὸ τὰ χέρια του, μέσα σ' ἕνα ματνρὶ ἐφόνευσε ὅλες τὶς μονὲς ἀγελάδες κι' ἄφησε ἀπείραχτες ὅλες ὅσες ἦτανε δυὸ δυὸ δεμένες, σ' ἕνα βάλτο ἐφόνευσε ὅλα τὰ ψάρια κλπ.

Καὶ τώρα ὀφοῦ μιλήσαμε γιὰ τὸ φιλοφρονητικὸ κεραυνὸ ποὺ λυπᾶται τὶς ὥμορφες γυναῖκες, γιὰ τὸν ἀσεβῆ κεραυνὸ ποὺ πέφτει σ' ὅσους τρέχουν νὰ γονατίσουν μπρὸς στὶς ἅγιες εἰκόνες, γιὰ τὸν ἀναιδῆ κεραυνὸ ποὺ ξεγυμνώνει τὰ κορίτσια στὴν ἐξοχή, γιὰ τὸν ἐνοχλητικὸ κεραυνὸ ποὺ ταράζει τὸν ὕπνο τῶν νεονύφων, θάταν ἀσυγχώρητη παράλειψη νὰ μὴν κάνουμε λόγο καὶ γιὰ τό... γιατρὸ κεραυνό.

«Τὸ Σεπτέμβρη τοῦ 1898, διηγεῖται ὁ Φλαμμαριών, κάποιος χατζῆς ἀπὸ τὸ Ρομαίν, ὀνομαζόμενος Φινώ, στεκόταν ὀρθὸς στὴν πόρτα του κυτάζοντας τὴ μπόρα ποὺ δυνάμωνε, ὅταν ἔξαφνα μιὰ ἀστραπὴ συνοδευομένη ἀπὸ κεραυνὸ τὸν χτύπησε καὶ τὸν πέταξε στὸ βάθος τοῦ χανιοῦ. Τὸ νοστιμώτερο ὅμως εἶνε ὅτι ἐνῶ ὁ ἁπλοϊκὸς αὐτὸς χατζῆς ἔπασχεν ὡς τότε ἀπὸ ρευματισμοὺς στὰ πόδια του καὶ περπατοῦσε μὲ κόπο ἀκουμπώντας στὸ ραβδί του, μετὰ τὸ συμβὰν αὐτὸ δὲν μεταχειρίστηκε πειὰ σ' ὅλη τὴ ζωή του μπαστούνι κι' ἔκανε τὴ δουλειά του χωρὶς νὰ δυσκολεύεται στὸ βάδισμα.

Ὁ Ἐπιστήμων